

UNDERDÅNIGT BETÄNKANDE OCH FÖRSLAG

ANGÅENDE

ARMÉENS PENSIONERING,

AFGIFVET DEN 27 JANUARI 1876

AF

I NÅDER FÖRORDNADE KOMITERADE.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS K. L. BECKMAN,
1876.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:t, som varit betänkt på att låta uppgöra förslag till beredande af bättre pensionsvilkor, än de nuvarande, för Arméens befäl och underbefäl, har, sedan vissa hufvudgrunder dertill blifvit inom Landtförsvars-departementets Kansli-expedition utarbetade, behogat, genom Nådigt Bref den 15 Oktober nästlidne år, uppdraga åt en komité, hvari undertecknade Nädigst förordnats till Ordförande och

ledamöter, att, med ledning af nämnda hufvudgrunder, afgifva yttrande och förslag angående pensioneringen af Arméens befäl och underbefäl med vederlikar.

Komiterade, som sammanträdde i hufvudstaden den 20 i nämnda månad, enligt föreskriften i Högstberörda Nådiga Bref, och utsågo sig till biträde såsom Sekreterare Auditören i Lifgardet till häst A. G. v. Heijne, få nu, sedan deras arbeten blifvit afslutade, i underdånighet afgifva det nådigst infordrade yttrandet och öfverlemna närlagda i 19 §§ affattade »Förslag till grunder för pensionering af Arméens befäl med vederlikar».

Den äldsta pensionsinrättningen för militien i Sverige är Wadstena krigsmanshus. Sedan konung Gustaf II Adolf beslutit att upprätta ett hospital eller krigsmanshus i Wadstena, der förlamade och af ålder vanføre krigsmän kunde erhålla »våhning och lifsnäring», och Drottning Kristina, genom Kongl. Brefvet den 12 November 1646, dertill anvisat 2,000 daler årlig ränta, blefvo de första gratialisterne der emottagna. Genom donationer af kommgar och enskilde samt genom anvisning af åtskilliga andra inkomster, såsom afgifter vid tjenstemäns befordran, vid försäljning af rusthåll m. m., ökades efter hand krigsmanshusets tillgångar. Underhållstagarne's antal ökades i samma mån och då endast en mindre del deraf kunde derstädes intagas, erhöillo de öfrige understöd från krigsmanshuset i spanmål eller penningar. Sedan $\frac{3}{4}$ af krigsmanshusets inkomster blifvit anslagna till Arméens Pensionskassa, upplöstes krigsmanshuset 1770 och dess återstående tillgångar användas uteslutande till pensioner eller gratialer åt från Arméen afskedadt manskap.

Arméens Pensionskassa inrättades till följd af Rikets Ständers hemställan 1756 och erhöill sitt första reglemente den 10 Januari 1757. Dess ändamål var att lemna Arméens på stat varande militäre och civile embets- och tjenstemän samt betjente efter 30 tjensteår eller dessförinnan, om någon under utöfningen af rikets tjenst blefve så alldeles bräcklig och vanför, att han ej mera förmådde tjena, underhåll eller pension under deras öfriga lifstid, hvarjente kassan skulle till afliden pensionärs enka, barn eller andra arfvingar utbetala ett halft års pension såsom begrafningshjelp.

Till kassan anslogs, utom $\frac{3}{4}$ af Wadstena Krigsmanshus' då varande inkomster, äfven uppkommande besparingar på löner vid Arméen under vakanstider. Arméens befäl med vederlikar skulle ock, såsom delägare i kassan, betala 6 procent af blifvande pension för graden

samt dessutom vissa, numera upphörda, afgifter vid permission och befordran.

Kassan fick äfven uppbära 10 procent af alla ackorder, hvilka skulle till kassan inbetalas af dem, som vunno befordran, och af kassan utbetalas till dem, som togo afsked. Denna inkomst upphörde emellertid snart, enär kassan efter 1774 icke vidare fick befattning med ackordernas uppsamlande.

Pensionskassan ställdes under styrelse af Arméen genom »Krigsbefäl» eller »Fullmäktige» och förvaltningen öfverlemnades åt en af Krigsbefälet eller Fullmäktige vald Direktion, biträdd af behöfliche tjenstemän och betjente. Denna form för kassans styrelse och förvaltning är ännu hufvudsakligen densamma. Krigsbefälet består af å stat varande Generaler samt Chefen och en Kapten eller Ryttmästare från hvarje Regimente eller Corps och Arméens Fullmäktige af tre Generaler och en Officer från hvarje Regimente eller Corps efter uppgjord fördelning dem emellan. Krigsbefälet eller Arméens Fullmäktige sammanträda, på Kongl. Maj:ts kallelse, hvart tionde år eller oftare, om särskilda skäl dertill föranleda. En gång mellan Krigsbefälets eller Arméens Fullmäktiges ordinarie sammanträden granskas kassans räkenskaper af revisorer, valde bland Arméens officerare.

Pensionerna skulle, efter bestämmelserna vid kassans stiftelse, utgå till lika belopp med lönerna enligt stat, men till en början begränsades pensionsrummen till ett visst antal för hvarje löne- eller pensionsklass.

Redan 1770 fastställdes emellertid en särskild pensionsstat och 1796 upphäfdes inskränknigen till vissa pensionsrum, så att derefter alla, som vid afskedstagandet voro berättigade till pension, skulle komma i åtnjutande deraf. Genom penningevärdets naturliga fall samt de särskilda orsaker till rubbningar i detta värde och i all deraf beroende förmögenhet, som hos oss förekommit, äfvensom genom de betydliga förluster, kassan gjorde på år 1774 anbefalld inlösen af en del ackorder, — hvilket dock icke ledde till det åsyftade målet, ackordernas upphörande, — nedgingo pensionerna småningom alltmera i förhållande till lönerna, hvilka dels genom stegradt värde å deri ingående spanmål och andra persedlar, dels ock genom löneförbättringar mera kunde hållas i bredd med olika tidens kraf på nödtorftigt uppehälle. Väl höjdes tid efter annan pensionernas siffervärde, i mån af kassans tillgångar, och derigenom minskades väl det fortgående missförhållandet till lönerna, men kunde icke afhjelpas. År 1830 anvisades till Pensionskassans understöd de s. k. begravningshjelps-besparingarne

eller den behållning, som för statsverket uppkommit derigenom, att, under namn af begrafningshjälp, innehållits, för alla, som inträdt i tjänst vid Arméen, sex månaders lön och sedan vid hvarje befordran under lika lång tid den nya lönen, men denna begrafningshjälp endast utbetalades för löntagare, som i tjänsten affidit. Detta understöd möjliggjorde för kassan att tillämpa de pensionsstater, som ännu fortfara att gälla.

Vid 1851 års riksdag utbyttes kassans inkomster af vakans- och begrafningshjelps-besparingarna eller de med gemensamt namn kallade lönebesparingarna mot en bestämd kontant ersättning och vid samma tid indrogos Wadstena Krigsmanshus' intägar af hennansräntor, tionden, rusthålls- med flere afgifter till statsverket mot ett kontant årligt vederlag, af hvilket Pensionskassans andel i dessa krigsmanshusets inkomster numera utgår.

Då det visade sig, att Pensionskassan, som alltmera anlätades, icke skulle kunna bestrida sina utgifter utan att ingå på sitt kapital och derigenom i fortgående skala öka sin oförmåga att fullgöra sina förbindelser, beviljade Rikets Ständer 1848 ett kreditiv af 22,000 Riksdaler Banko, eller 33,000 Kronor, till upprätthållande af kassans pensionering efter gällande stat, hvilket kreditiv under påföljande riksdagar till växlande belopp förnyats.

Arméens Pensionskassas inkomster voro efter 1874 års bokslut:

1:o. Statsersättningsanslag för $\frac{3}{4}$ af Wadstena Krigsmanshus' äldre inkomster	105,398: 47.
2:o. Dito för lönebesparingar	47,100: —
3:o. Räntan å kassans kapital-fond	186,025: 30.
4:o. Års-, retroaktiv-, herestegs- och expektans-afgifter af delegare i kassan	81,416: 82.
5:o. Hyra för lägenheter i Kassans hus	2,990: —
6:o. Extra inkomster.	
7:o. Kreditivet till upprätthållande af kassans pensionering	85,500: —
	Summa 508,430: 59.

och kassans utgifter:

1:o. Pensioner och begrafningshjälp	492,768: 75.
2:o. Kassa-direktionens honorarier, lön, arfvoden, pensioner m. m. åt kassans tjänstemän och betjening	16,825: —
	Transport 509,593: 75.

	Transport	509,593: 75.
3:o.	Uppbördsarfvide åt redogöraren m. m.	1,738: 37.
4:o.	Onera och reparationer å kassans hus	628: 37.
5:o.	Extra utgifter, expenser	1,589: 19.
	<hr/> Summa	<hr/> 513,549: 68.

Årsafgifterna af kassans delegare utgå fortfarande med 6 procent af pensionsbeloppet i den klass, hvartill delegare hörer; retroaktivafgifterna efter samma grund för tjensteår före löns tillträdande; flerstegs-afgifter för befordran öfver en eller flera grader och expektansafgifter för de tjensteår, dock icke öfver 7, som vid delegares afgang kunna få brista i den stadgade tjenstetiden.

Ingen kan blifva delegare af kassan, som icke innehar tjenst på stat.

Rätt att vid afgang ur tjenst erhålla pension inträder, likasom vid kassans stiftelse, först efter 30 tjensteår, räknadt från 20 års ålder och således vid minst 50 lefnadsår. Under-officerare, som i 25 år tjenat vid värfvade arméen, med undantag af Wernmlands Fältjägare-corps, äfvensom Artilleriets Regements- och Divisions-trumpetare under samma förhållande, äro dock vid 45 lefnadsår berättigade till pension. Delegare, som afgår från tjenst efter fulla 25 tjensteår, hvilka få räknas från 18:e lefnadsåret, erhåller pension vid 50 års ålder mot erläggande af förenämnda expektans-afgifter.

Den, som i krig eller fred vid något visst tillfälle blifver under utöfningen af rikets tjenst så obotligen förderfvad, till lem stympad eller vanför, att han varder alldeles oförmögen sin tjenst vidare förätta och af denna orsak nödgas inom två år efter krigets slut eller i fred efter skadans erhållande taga afsked, är berättigad till pension, utan afseende på lefnads- och tjensteår. Blesserad officer erhåller i sådant fall förhöjning å pensionen från 100 till 300 kronor.

Ingen får pension i högre klass än för den tjenst, han minst två år innehaff och derunder till kassan erlagt afgifter. Korpraler och soldater, som befordrats till Under-officerare, skola i sistnämnda egenkap minst fem år hafva bidragit till kassan; dock sker undantag för den, som för blesstyr eller annan skada är berättigad till pension.

Pensionär, som återgår till beställning, hvilken medför delaktighet i kassan, må icke uppbära pensionen, så länge han i tjensten kvarstår.

Pensionsberättigad delegare i Arméens Pensionskassa, som erhåller civil eller annan tjenst med aflöning på rikets stat, eller ock upp-

föres på allmänna indragningsstaten eller på annat sätt af staten pensioneras, eger ej, så länge han innehar sådana affönings- eller pensionsförmåner, som uppgå till 3,000 kronor, uppbära den honom från kassan tillkommande pensionen.

Den, som efter laga ransakning och dom undergått neslig bestraffning eller till ärerörigt brott blifvit förvunnen, skall vara förlustig delaktighet i kassan och all rätt till pensions åtnjutande. Om någon enligt 35 § Regeringsformen blifver entledigad från innehafvande embete, utan att vara till pension berättigad, ankomme det på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning att tillåta honom fortfara med inbetalning till kassan, för att bereda sig pension vid dertill uppnädd ålder.

Pension utgår från och med månaden efter den, i hvilken afskedet utfärdades, och upphör med månaden, i hvilken pensionär afgår. Af tiden pensionärs arfvingar erhålla ett halft års pension såsom begrafningshjelp.

Pensionerna utgå för Arméén i allmänhet efter följande pensionsstat:

1:a klassen:

Generalitetet med 11 bestämda rum deraf 1 à	3,000	kr.
4 à	2,400	»
6 à	1,800	»

2:a klassen:

Öfverstar m. fl.	1,200	»
-----------------------	-------	---

3:e klassen:

Öfverste-löjtnanter, Förste Majorer m. fl.	900	»
---	-----	---

4:e klassen:

Öfrige Majorer m. fl.	750	»
----------------------------	-----	---

5:e klassen:

Kaptener och Ryttmästare, Regements-quartermästare, Regementsläkare m. fl.	600	»
---	-----	---

6:e klassen:

Regementsläkare, som erhållit afsked före 1842	525	»
--	-----	---

7:e klassen:

Auditörer, Regementsskrifvare med flere civile tjenstemän ... 450 kr.

8:e klassen:

Löjtnanter, Förste Adjutanter m. fl. 375 »

9:e klassen:

Underlöjtnanter, Andre Adjutanter, Bataljonsläkare m. fl. 225 »

10:e klassen:

Fanjunkare, Bataljons-adjutanter, Regements-väblar, en del
Sergeanter, Regements-trumslagare, Regements- och
Batteri-trumpetare m. fl. 180 »

11:e klassen:

Öfrige Sergeanter och Trumpetare, Furirer, en del Fält-
musikanter m. fl. 120 »

12:e klassen:

Öfrige Fältmusikanter, Gevärs- och Pistolsmeder m. fl. 75 »
och för Gotlands National-Beväring och Wester-Norrlands Bevärings-Bataljon:

1:a klassen:

Bataljons-chefer 750 kr.

2:a klassen:

Kaptener, Regements-qvartermästare, Regementsläkare 450 »

3:e klassen:

Fältkamereraren och Kassören 250 »

4:e klassen:

Löjtnanter, Tyg-officeren, Sjukhusläkaren m. fl. 225 »

5:e klassen:

Underlöjtnanter m. fl. 150 »

6:e klassen:

Styckjunkare vid Gotlands National-Bevärings Artilleri-stamtrupp, Regements-trumslagarne, Fanjunkare vid Wester-Norrlands Bevärings-Bataljon	120 kr.
--	---------

7:e klassen:

Sergeanter vid förbemälda Artilleri-stamtrupp samt Sergeanter och Furirer vid Wester-Norrlands Bevärings-Bataljon	100 »
---	-------

8:e klassen:

Underläkaren vid Gotlands National-Beväring	75 »
---	------

Allt efter Nädigst fastställt Reglemente af den 21 November 1865. Dessa pensionsstater, redan från början ganska knappa, blefvo med tiden allt mera otillfredsställande och då den fortgående, synnerligast under förra delen af 1850-talet hastiga, stegringen af de flesta varvärden föranledde Nädig framställning till Rikets år 1856 församlade Ständer om löneförhöjningar för de civila embetsmanna-corpserna samt värfvade Arméen och för de sämst aflönade vid den indelta, fann Kongl. Maj:t sig i sammanhang dermed föranlåten att, i anseende till den ofördelaktiga ställning, hvaruti Arméens befäl och tjänstemän, i jemförelse med andra stater, befunno sig i afscende å pensioneringen, hos Rikets Ständer äska ett kreditiv af 150,000 Rdr till förhöjning af de från Arméens Pensionskassa utgående pensioner, i öfverensstämmelse med upprättade nya pensionsstater. I underdånigt svar på denna Nådiga framställning förklarade Rikets Ständer, att de ansågo en förbättring af pensioneringen för Arméens befäl och tjänstemän vara högeli-gen af behovet påkallad, enär de för dem anvisade pensioner voro obestriddigen alltför knappa, för att efter afskedet betrygga löntagarens bergning, men både rättvisa och billighet fordrade, att tjänstemannen vid mera framskriden ålder, när kropps- och själskrafter aftogo, måtte kunna, efter afgang från tjensten, påräkna en torftig utkomst under sin återstående lefnad. Följden af det nuvarande förhållandet hade varit och måste blifva den, att tjänstemannen efter upphunnen pensions-ålder qvarstannade i tjensten, heldre än att se sina inkomster minskade till ett belopp, som ingalunda kunde anses vara tillräckligt för hans bergning. Rikets Ständer funno sig derföre böra, med godkännande i hufvudsakliga delar af de föreslagna pensionsstaterna, anvisa det äskade kreditivet, att i mån af behof utbetalas och användas till be-

täckande af den utgift, som för Arméens Pensionskassa kunde uppstå genom den nya pensioneringens tillämpning.

Äfven vid efterföljande riksdagar hafva till samma ändamål kreditiv till erforderliga belopp blifvit anvisade och för innevarande år med 305,000 kronor.

De sålunda fastställda pensionsstaterna äro enligt Kongl. Cirkulären den 6 Februari 1858 och den 6 November 1860:

A) För Arméens befäl och tjänstemän:

	Pensionsberättigade efter fylda *	Förbindelse till tjänstgöring hemma i landet under krigstid in- till fylda	Pensions- belopp.	
	år.	år.	Kr.	öre.
Generaler på stat	65	—	6,000	—
med rättighet dock att taga afsked vid 60 år, mot åtnjutande af $\frac{3}{4}$ utaf det bestämda pen- sionsbeloppet eller 4,500 kr.				
Öfverstar	60	65	3,000	—
Öfverstelöjtnanter och Förste Majorer vid värf- vade Arméen (utom Wermlands Fältjägare- corps)	55	65	2,250	—
Öfverstelöjtnanter och Förste Majorer vid öf- riga Regimenten och Corpser, Andre Majo- rer vid värfvade Arméen (utom Wermlands Fältjägare-corps), Majorer vid Artilleriet	55	65	2,000	—
Andre och Tredje Majorer vid öfrige Rege- menten och Corpser, Majorerne vid indelta infanteriet och vid Bevärings-corpserna	55	65	1,500	—
Förste eller äldre Kaptener vid artilleriet m. m., Squadrons- och Kompani-chefer vid värfvade Arméen (utom Wermlands Fältjägare-corps), Batteri-chefer vid Artilleriet	50	60	1,500	—
Professorn vid Generalstaben	60	—	1,200	—
Öfrige Kaptener äfvensom Regements-qvarter- mästare	50	60	1,000	—

	Pensionsberättigade efter fyllda	Förbindelse till tjänst- göring hemma i lan- det under krigstid in- till fyllda	Pensions- belopp.	
	år.	år.	Kr.	öre.
Regements-auditörer och Regements-skrifvare	60	—	700	—
Förste Löjtnanter och Förste Adjutanter vid Regementen och Corpser	50	60	600	—
Regements-stallmästare med Kongl. fullmakt, Förrådsförvaltare, Kassörer m. fl.	60	—		—
Andre Löjtnanter och Andre Adjutanter	50	60	560	—
Underlöjtnanter, Fanjunkare, Styckjunkare och Konduktörer, Tyg-underofficier, Bataljons- adjutanter vid värfvade Regementen, Musik- direktörer och Regements-trumpetare	50	60	400	—
Regements-hästläkare, Besigtning-rustmästare	60	—	400	—
Öfrige Bataljons-adjutanter, Regements-väblar, Sergeanter och Underkonduktörer, Regements- trumslagare, Divisions-trumpetare m. fl.	50	60	300	—
Tyg- och Laboratorie-skrifvare	60	—		—
Furirer, Sqvadrons- och Batteri-trumpetare, Hautboister och Fältmusikanter samt Sqa- drons-hästläkare	50	60	200	—
Regements-pistol- och gevärssmeder, sadelma- kare och stockmakare	60	—	100	—
B) för Gotlands National-Bevärings befäl och tjenstemän:				
Bataljons-chefer	55	—	1,200	—
Kaptener	50	—	800	—
Fältkamrerare och Kassör	60	—	600	—
Tyg-officer samt Löjtnanter	50	—	500	—
Underlöjtnanter	50	—	400	—
Sekreterare och Auditör, Magasinsförvaltare och Sjukhusinspektör	60	—		—
Kanslist, Kontorsskrifvare	60	—	200	—
Underläkare	60	—	120	—

Pensioner efter dessa stater tillkommo icke dem, som lemnat tjensten före staternas fastställelse och är i afseende å deras tillämpning i öfrigt hufvudsakligen stadgadt:

att afgående pensionsberättigade vid 50, 55 och 60 års ålder komma i åtnjutande af de förhöjda pensionerna, endast för så vida de vid afskedet åtaga sig förbindelsen att intill fyllda 60 eller 65 år, enligt hvad pensionsstaterna utvisa, hemma i landet, när sådant kan påfordras, antingen handleda och inöfva det beväringmanskap, som i krigstid varder till rikets försvar uppådadadt, eller ock fullgöra de särskilda kommenderingar och uppdrag, som för öfrigt vid sådant tillfälle kunna ifrågakomma;

att den, som icke ingår på dessa villkor, icke erhåller annan pension än den, hvartill gällande stadganden för pensioneringen i Arméens Pensionskassa honom berättigar;

att endast skilnaden mellan de nya pensionsbeloppen och dem, som skola utgå från Arméens Pensionskassa, bära såsom särskild pension eller fyllnadspension utbetalas af Statsverket;

att den, som åtnjuter aflöning eller pension af andra allmänna medel eller innehar beställning å Rikets stat, icke är berättigad till fyllnadspension eller pension utöfver hvad honom från Arméens pensionskassa kan tillkomma;

att, likasom i fråga om pension från Arméens Pensionskassa, ingen kan erhålla fyllnadspension i graden, som icke minst två år innehaft den beställning, hvarför pension ifrågasättes, dock att för åtnjutande af de nya generals-pensionerna erfordras att i fem år hafva innehaft generalsbeställning på stat; samt

att den, som afgår från tjensten, inman han uppfyllt de ålders- och tjenstevilkor, som för pensions erhållande i hans innehafvande grad äro föreskrifna, skall vara berättigad till sådan förmån i den närmast derunder varande grad, der de stadgade pensionsvilkoren äro af honom uppfyllda.

I underdånig skrifvelse af den 5 Oktober 1860, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens Fjerde hufvudtitel, förklarade Rikets Ständer sig icke hafva kunnat undgå att fästa uppmärksamhet på det, äfven vid förra riksdagen anmärkta förhållande, att pensionsväsendet för Arméen vore förenadt med väsendtliga olägenheter, som gjorde förvaltningen mera invecklad än nödigt och äfven till eu del motverkade det för staten viktiga ändamålet med pensioneringen. Redan den omständigheten, att vid hvarje riksdag statsbidrag måste beviljas för upprätthållande af den Arméens Pensionskassa efter gällande

stat åliggande pensionering, samt att medel behöfde särskildt anvisas för pensionernas ökande, ådagalade behofvet af en ny och omfattande reglering af pensionsväsendet. Härtill komme det olämpliga uti att pensionerna utginge ur två särskilda fonder, nemligen dels af Arméens Pensionskassa, dels ock af det särskilda kreditiv, som för tillämpning af den förhöjda pensionsstaten måste på Riksgäldskontoret anvisas; vidare pensionsrättens olikhet efter de tvänne särskilda pensionsstaterna eller den väsendtliga åtskilnaden i afseende på grunderna och villkoren för pensioneringen med flera omständigheter, hvaraf allt dels framginge behofvet af en annorlunda beskaffad organisation af pensionsväsendet, dels ock den slutsats kunde dragas, att Arméens pensionsväsende icke kunde blifva ändamålsenligt ordnad med mindre än att det helt och hållet öfverlemnades åt staten, som sålunda borde öfvertaga Arméens Pensionskassa, men deremot ensam besörja pensioneringen. I betraktande häraf anhöllo Rikets Ständer i underdånighet, att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga de åtgärder, som funnos lämpliga till förberedande af en sådan reglering af pensionsväsendet för Arméen, att hela pensioneringen måtte komma af staten öfvertagas, samt mera enhet i grunderna och villkoren för pensioneringen jemte enkelhet i förvaltningen åstadkommas.

Sedan så väl Direktionen för Arméens Pensionskassa, som äfven den s. k. Landtförsvarskomitén öfver denna Rikets Ständers framställning yttranden afgifvit och Arméens i början af år 1865 församlade Krigsbefäl förklarar sig med tacksamhet ingå på en sådan reglering af Arméens pensionsväsende, att staten öfvertog pensioneringen af så väl redan varande som blifvande pensionärer, samt för sin del medgifvit, att styrelsen och förvaltningen af Arméens Pensionskassas samlade kapitalfond öfverlemnades under vissa villkor, som dels kunde innebära försäkran om ett varaktigt fullföljande af det viktiga ändamål, Krigsbefälets dittills varande uppdrag afsett, dels ock borde af sjelfva öfverlåtelsen blifva en följd; så täcktes Kongl. Maj:t i nådig skrifvelse af den 7 November förenämnde år föreslå Rikets Ständer:

att staten måtte, jemte öfvertagande af förvaltningen af Arméens Pensionskassa, ikläda sig förbindelsen att besörja Arméens hela pensionering i enlighet med den pensionsstat och öfriga bestämmelser, som af Kongl. Maj:t och Rikets Ständer blefve fastställda;

att staten, tillika med förvaltningen af Arméens Pensionskassa, måtte öfvertaga kassans alla förbindelser; samt

att derefter inga bidrag från Arméen för dess pensionering komme att erläggas.

Enligt underdånig skrifvelse af den 9 Juni 1866 funno väl Rikets Ständer, att Krigsbefälet i hufvudsaken biträdt deras i förevarande ämne uttalade åsigt, i det Krigsbefälet för sin del medgifvit, att styrelsen och förvaltningen af Arméens Pensionskassa finge till staten öfverlemnas, hvarigenom möjlighet blifvit beredd för ett fullständigt ordnande af Arméens pensionering, men hade det efter Rikets Ständers tanke varit önskvärdt, om Krigsbefälet ansett sig kunna medgifva Pensionskassans öfverlemnande till statsverkets oinskränkta disposition, hvarigenom kunnat vinnas den enkelhet i förvaltningen, som utgjort ett af de viktigaste skälen för Rikets Ständers framställningar i denna fråga. Visserligen kunde förvaltningen af kassans fonder, äfven med särskild redovisning och bokföring, icke blifva af någon synnerligen vidlyftig beskaffenhet, men en dylik anordning innebure dock ett vidhållande af den på sednare tider allt mera frånträdde principen att för särskilda utgifter bilda och bibehålla särskilda fonder. Då jemväl de i öfrigt för kassans öfverlemnande af Krigsbefälet förutsatta vilkor syntes Rikets Ständer gifva anledning till betänkligheter, såsom bestämmelsen om kassans förvaltning af det Embetsverk, som förvaltar Wadstena Krigsmanshusfond eller får Arméens pensionering sig anförtrodd, hvilket kunde försvåra ett lämpligt ordnande af Statens penning- och fondförvaltning, och förbehållet om antagandet af en omfattande pensioneringslag, byggd på de af Rikets Ständer angifna grunder, att underlätta afgången för det äldre befälet och förskaffa Arméen en fullt tjänstbar befälspersonal, hvilket förbehåll, om det än ansåges böra innefatta endast framställning om en i grundlagsenlig ordning fastställd pensionsstat, dock i viss mån kunde hafva egenskapen af aftal, hade Rikets Ständer på grund af dessa och andra anförda omständigheter icke funnit skäl att till ifrågavarande nädiga framställning lemna bifall.

Efter att sålunda hafva redogjort för uppkomsten och utvecklingen intill närvarande tid af Arméens pensionsväsende, öfvergå komiterade till närmare yttrande rörande de grunder, komiterade ansett för framtiden böra blifva för pensioneringen gällande.

I likhet med hvad hittills egt rum, anse komiterade pensioneringen böra omfatta de till Arméen hörande embets- och tjänstemän af militär-, läkare- och civil-staterna äfvensom vissa betjente, hvaremot ecklesiastikstaterna, hvilka hittills icke för sin tjänstgöring vid Arméen egt någon pensionsrätt, icke heller torde för framtiden böra en sådan rätt tillerkännas, helst flertalet af dithörande tjänstemän, hufvudsakligen till följd af befordran till andra beställningar, icke kommer i tillfälle att af dylik rätt sig begagna.

Det har ofta blifvit yttradt och torde numera få anses såsom en allmänt erkänd sanning, att det är lika mycket i statens intresse, att pensionerna för embets- och tjenstemän bestämmas så tillräckliga, att löntagaren ej nödgas i tjensten kvarstå, sedan han icke vidare är fullt tjenstbar, som det är af billighet och rättvisa mot löntagaren påkalladt, att han efter afskedet må kunna påräkna en tarflig utkomst för sin återstående lefnad. Härmed är ock ändamålet med all pensionering angifvet, nämligen, å ena sidan, att tillförsäkra staten fördelen att alltid kunna hos sina tjenare påräkna full tjenstbarhet och arbetskraft och, å andra sidan, att bereda en från nöd och näringsbekymmer fredad ålderdom åt den tjensteman, som i tjensten oförvitligt offrat sin ungdoms och mannaålders kraft. Så framt nu berörda ändamål, hvad Arméens angår, skall kunna uppnås, blifver det naturligen nödvändigt, att pensionernas belopp stå i lämpligt förhållande till lönerna, hvilket hitintills på intet vis kan sägas hafva egt rum, ty dels hafva, ehuru de för flertalet af Arméens personal bestädda löner varit för fyllande af löntagarnes lefnadsbehof alltför ringa, dock pensionerna varit för det med dem afsedda ändamål ännu mer otillräckliga, dels har något fast förhållande mellan lön och pension för samma grad icke funnits. Orsaken härtill är att söka så väl deri, att aflöningen för särskilda befattningar inom samma grad varit bestämd till väsendtligen olika belopp, som ock i den omständigheten, att reglering af aflöningsväsendet vanligen egt rum utan hänsyn till eller samband med pensioneringen. Då nu genom den vid 1875 års riksdag antagna lönereglering för Arméen, ej allenast förhöjda löner i allmänhet kommit Arméens befäl och öfrige tjenstemän till del, utan äfven den fasta lönen för befattningar af samma grad blifvit bestämd att utgå med lika belopp, har såmedelst behofvet af en förändrad pensionsreglering, i syfte att bereda förhöjda pensioner, med allt större nödvändighet framträdt, på samma gång som dess rättvisare tillämpning blifvit möjliggjord. Önskvärdheten af en sådan reglering har ock blifvit af Riksdagen erkänd. Uti dess underdåniga skrifvelse af den 3 Maj 1875, angående reglering af utgifterna under Riksstatens Fjerde hufvudtitel, yttras nämligen i afseende å förevarande fråga, hurusom den i de nya lönestaterna för Arméen vidtagna fördelning af aflöningsförmånerna i lön och dagaflöning (tjenstgöringspenningar) samt i vissa fall lönetillägg och fourageersättning synts Riksdagen ändamålsenlig, helst dymedelst torde, då framdeles fråga om reglering af pensionsstaterna ifrågakomme, kunna så anordnas, att, genom pensionsbeloppens ställande i lämpligt förhållande till den egentliga lönen, statens fordran, det Arméens befäl inom vissa grader måtte

ega skyldighet att vid viss uppnådd ålder lemna plats för yngre krafter, kunde utan kränkning af den enskildes rätt varda tillgodosedd.

Ehuru således reglering af Arméens pensionsstater, i det nu angifna syftet, är af behovet högt påkallad, kan dock förhållandet emellan lön och pension, af naturliga skäl, icke blifva inom alla grader alldeles lika. I de lägre graderna, med små lönebelopp och der för öfrigt aflöningsförmånerna till en del utgå in natura, måste pensionen i förhållande till lönen sättas högre, än i de öfre graderna med sina jemförelsevis större löner. Komiterade hafva således ansett pensionen böra bestämmas till lika belopp med den fasta lönen, der denna ej öfverstiger 1,000 kronor, men för högre lön till 80 procent deraf, dock så, att pension å lön utöfver 1,000 kronor icke i något fall må understiga detta belopp. Härigenom har ock den grundsats, som vid löne-regleringen gjort sig gällande, eller att befattningar af samma grad och beskaffenhet borde betinga lika lön, jemväl i afseende å pensioneringen vunnit tillämpning, i det att pensionerna blifva lika inom samma lönegrad.

Derjente har det för Arméens tjänstbarhet syns komiterade vara af vigt, att inom vissa grader, hvarest tjänstgöringens beskaffenhet företrädesvis fordrar full kraft hos tjänsteinnehafvaren, det må vara denne medgifvet, att vid tidigare ålder, än den vanliga, afgå med pension, ehuru till något lägre belopp, än det eljest för graden bestämda; och hafva Komiterade derföre ansett pensionen böra utgå antingen såsom lägre eller såsom full pension, hvarvid beloppet af den förra ansetts böra utgöra $\frac{2}{3}$ af den senare.

Enär, jemlikt de i Landtförsvars-departementets Kansli-expedition uppgjorda hufvudgrunder, den underbefälet med vederlikar tillagda beklädnad eller ersättning derför i kontant bör jemte den fasta lönen läggas till grund för bestämmandet af ifrågavarande personals pensionering, hvilket ock synes Komiterade desto lämpligare, som lönerna för högre befälsgrader, hvarest särskilda beklädnadspenningar ej finnas anvisade, måste anses beräknade äfven för löntagarnes beklädnad-utgifter, har det, hvad underbefälet angår, varit nödigt att, för erhållande af fasta pensionsbelopp, bestämma beklädnadens värde; och har detta värde syns Komiterade lämpligast kunna beräknas till vissa procent af den fasta lönen, nämligen:

20 procent för Fanjunkare och de, som med dem hafva lika lön;

40 procent för Sergeanter af 1:sta klass och alla, som i lön ega uppbära lika belopp med desse; samt

50 procent för Sergeanter af 2:dra klass och alla, som med dem ega lika lön.

Den till pension berättigande lefnadsålder är för närvarande bestämd från 45 till och med 65 år, allt efter de särskilda tjänstebefattningarnes olika beskaffenhet, under det att den föreskrifna tjänsteåldern utgör 25 à 30 år. Dessa åldersbestämmelser hafva hufvudsakligen blifvit af Komiterade bibehållna, hvaremot Komiterade, för att inom de sålunda antagna åldersgränserna bestämma den såsom pensionsvilkor vid hvarje särskild befattning eller tjänstegrad efter dess beskaffenhet lämpade lefnads- och tjänsteålder, funnit nödigt vidtaga åtskilliga förändringar i de för olika befattningar hittills gällande åldersstadganden. I sådant afseende få Komiterade särskildt i underdånighet anmäla, att Sekund-chefen för Lif-regementets Grenadier-corps samt Cheferne för Jemtlands Hästjägare-corps, Smålands Grenadierbataljon, Norrbottens, Westerbottens, Jemtlands och Wernlands Fältjägare-corps, hvilka hittills vid uppnådda 55 lefnadsår varit till pension berättigade, ansetts böra, i likhet med öfrige Regements- och Corps-chefer, först vid 60 års ålder ega rätt till pension, samt Arméens läkare, hvilka hittills egt uppbära antingen pension blott från Arméens Pensionskassa efter uppnådda 50 lefnads- och 30 tjänsteår, eller ock förhöjd pension med samma belopp som lönen, efter minst 65 lefnads- och vid pass 40 tjänsteår, numera, med hänseende till fordringarne på deras tjänstbarhet, af Komiterade ansetts i stället böra efter 30 års tjänst ega rätt till pension, Regementsläkare vid uppnådda 65 lefnadsår och Bataljonsläkare vid 55 års ålder, med beräkning af pensionsbeloppen efter de för Arméens tjänstemän i allmänhet nu föreslagna grunder. Derjemte hafva å pensionsstaten blifvit uppförde ej allenast de nya befattningar å Landtförsvarets stat, hvilka i sammanhang med den nya löneregleringen tillkommit, utan äfven åtskilliga förutvarande befattningar, hvilkas innehafvare hittills ej egt särskild pensionsrätt i Arméens Pensionskassa, såsom General-intendentsbefattningen, Militär-befälhafvarebefattningen på Gotland m. fl.; hvarvid dock i afseende å förstnämnda befattning fästats det vilkor, att innehafvaren ej skall vara delegare i Civilstatens pensionsinrättning.

De för Regements-intendenterne vid Arméen enligt de nya aflöningsstaterna bestända fasta löner utgöra, för dem vid värfvade Garnisonsregementen och corps 2,800 kronor, och för dem vid indelta Arméen 1,800 kronor; men enär sistnämnde Intendenter, hvilka skola öfvertaga, bland annat, de nuvarande Regements-kommissariernes göromål, komma, enligt grunderna för den nya löneregleringen, att, utom nyssberörda i

stat redan uppförda lön, tillgodonjuta jemväl de för Regements-kommis-sarierne nu utgående aflöningsförmåner, hafva Komiterade, i anledning häraf och under förutsättning att den fasta lönen äfven för Regements-intendenterna vid indelta Arméen framdeles kommer att utgöra 2,800 kronor, beräknat pensionen för samtliga Regements-intendenter vid Arméen till samma belopp, 2,240 kronor, eller 80 procent af den antagna fasta lönen 2,800 kronor.

I det föregående är redan i underdånighet anmärkt, hurusom den lägre pensionen ansetts böra utgå med $\frac{2}{3}$ eller $66\frac{2}{3}$ procent af det belopp, som utgör full pension för den afskedades tjänstegrad, hvarvid Komiterade dock, för åstadkommande af jemna pensionsbelopp, föreslagit, att, derest den lägre pensionens summa icke slutade på jemut tital, densamma måtte höjas till närmaste tital. Ehuru det belopp, hvarmed den lägre pensionen sålunda borde komma att utgå, möjligen kan, betraktadt i och för sig, anses för sitt ändamål otillräckligt, hafva Komiterade likväl, — dels med afseende å den lefnadsålder, hvarvid den lägre pensionen enligt förslaget skulle få tillträdas, och dels af farhåga att, derest pensionen sattes högre, sådant möjligen kunde för-anleda dertill, att personer, ännu i besittning af full tjänstbarhet, skulle söka afsked från statstjensten, för att med oförminskade krafter egna sig åt enskild verksamhet —, finnit sig böra inskränka den lägre pensionen till här förut angifna belopp. Härvid anse sig Komiterade i öfrigt böra i underdånighet anmäla, att, enligt uppgjorda sannolikhetsberäkningar, förslaget om lägre pension enligt nyssnämnda grund icke kommer att förorsaka statsverket större utgifter, än om alla, för hvilka lägre pension ifrågasättes, skulle först vid den vanliga åldern ega att pension uppbära.

Med hänseende till de skäl, som, enligt hvad redan förut blifvit anmärkt, föranledt Komiterade att föreslå s. k. lägre pension, hafva Komiterade ansett rätt att afgå med sådan pension böra tillkomma dels Officerare af Kompaniofficers grad vid Generalstaben samt indelta och värfvade Arméen, äfvensom Underofficerare vid indelta Arméen och Wermlands Fältjägare-corps, — alla desse efter uppnådda 45 lefnads- och 25 tjensteår —, dels ock Underofficerare af värfvade Garnisonsregementen och corpser efter 45 lefnads- och 20 tjensteår. Orsaken till den för dessa sednare Underofficerare föreslagna kortare tjensteålder är att söka i den omständigheten, att Underofficerspersonalen vid Garnisonstrupperna till större delen rekryteras bland regimentenas man-

skap, som ofta nog icke kommer i tjänst vid så tidig ålder, att 20 tjensteår blifvit uppnådda förr än vid 45 års lefnadsålder.

I afseende å den lägre pensionen bör för öfrigt här i underdånighet anmärkas, att den förmån, som härigenom erbjudes de lägre graderna, motsvarar den åt det högre befälet redan nu medgifna och i Komiterades förslag äfven bibehållna rättighet, att den, som från tjänst afgår, innan han uppfyllt de ålders- och tjenstevilkor, som för pensionens erhållande i hans inuchafvande grad äro föreskrifna, skall vara berättigad till sådan förmån i den närmast derunder varande tjenstegrad, der de stadgade pensionsvilkoren äro af honom uppfyllda.

För beväringstruppernas befäl och underbefäl har, i anseende till den jemförelsevis mindre ansträngande tjenstgöringen vid dessa trupper, någon rätt att afgå med lägre pension icke blifvit ifrågasatt.

Enligt nu gällande pensioneringsgrunder fordras, för pensions åtnjutande i viss grad, att minst två år hafva innehaft den lön, hvar efter pensionsbeloppet beräknas; dock med det undantag, att full generalspension tilldelas endast den, som i fem år innehaft generalsbeställning på stat.

Detta för generalspensions åtnjutande stadgade undantag har hittills egt sitt fulla berättigande i den betydliga skillnaden emellan generals- och öfverstepensionerna; men då, enligt Komiterades förslag, denna skillnad skulle komma att i väsendtlig mån förminskas, hafva Komiterade trots berörda undantag böra uteslutas.

I öfverensstämmelse med nuvarande stadganden hafva Komiterade föreslagit:

att endast afgång från ordinarie tjänst å Landtförsvarets stat berättigar till pension enligt de af Komiterade föreslagna grunder; samt

att beräkning af tjensteår må vidtagas, så snart aderton lefnadsår uppnåtts; dock med iakttagande, i afseende å sistnämnda fråga, att den, som efter afgång från lön kvarstår vid vederbörande regemente eller corps, icke, så länge ett dylikt förhållande fortfar, må ega beräkna tjensteår för vinnande af pensionsrätt. Det skulle nämligen, enligt Komiterades förmenande, kunna leda till betänkliga missbruk, om en såsom lönlös i regemente eller corps kvarstående officer tillåtes att för den ringa tjenstgöring, honom i berörda egenskap åligger, beräkna sig tjensteår i ofvannämnda ändamål till godo.

Jemte det Komiterade bibehållit nu gällande bestämmelse, att den, som under utöfning af sin tjänst, vare sig i krig eller fred, blifver så obotligen skadad, till lem stympad eller vanför, att han varder oför-

mögen sin tjänst vidare förrätta, skall, vid afsked före uppnådd pensionsålder, komma i åtnjutande af pension, hafva Komiterade härvid tillagt stadgande om samma förmån för den, hvilken i minst två år lidit af lyte eller sjukdom, som gör honom till utöfvande af sin tjänst oförmögen, och af läkare eller, vid skiljaktiga meningar dem emellan, af Sundhets-kollegium anses obotlig. Saknaden hittills af ett stadgande i sistberörda syfte har nämligen medfört ej obetydliga olägenheter med hänseende till Arméens tjänstbarhet, i det att ej sällan inträffat, att militäre tjänstemän, för att icke behöfva lida brist, funnit sig nödsakade att fortfarande i tjänst kvarstå, äfven sedan de genom sjukdom blifvit till tjänstgöring oförmögne. Den ofördelaktiga inverkan häraf på Arméens tjänstbarhet ligger i öppen dag. Då emellertid stundom kan inträffa, att en person, ehuru till följd af kroppsskada eller sjukdom oduglig till militärtjänstgöring, likväl i någon mån kan genom annat arbete bidraga till sin utkomst, hafva Komiterade ansett det böra i bägge nu ifrågavarande fall blifva på särskild Nådig pröfning beroende, till hvad belopp pensionen må, med afseende å skadans eller sjukdomens beskaffenhet och den afskedades tjensteålder, böra bestämmas, dock i intet fall utöfver det belopp, hvartill full pension för hans grad enligt förevarande grunder blifvit fastställd; och har stadgande härom blifvit i det uppgjorda förslaget intaget.

Enligt nu gällande reglemente för Arméens pensionskassa är pensionsberättigad delegare i nämnda kassa, när han erhåller civil eller annan tjänst med afföring å rikets stat, eller ock uppföres å allmänna indragningsstaten, eller på annat sätt af staten pensioneras, icke berättigad att, så länge han innehar sådana aflönings- eller pensionsförmåner, som uppgå till 3,000 Kronor, åtnjuta den honom från Arméens pensionskassa tillkommande pension. Ehuru Komiterade i allo gilla den grundsats, som till nyssberörda stadgande gifvit anledning, har dock samma stadgaude i dess nuvarande form syntts Komiterade innefatta en obillighet genom föreskriften, att pensionär, som på annan allmän stat erhåller en viss till siffran bestämd inkomst, — nu 3,000 Kronor, — skall till följd deraf gå i mistning af hela militärpensionen. Härigenom skulle nämligen inträffa, att, under det en till civil befattning med lön af 2,900 Kronor befördrad pensionär finge bibehålla hela militärpensionen, en annan pensionär, som erhöle lön af 3,000 Kronor eller blott 100 Kronor mer än den förre, derigenom skulle helt och hållet gå militärpensionen förlustig. Komiterade hafva därför sökt att å stad-

gandet gifva en sådan uppställning, att nyssnämnda obillighet blefve undanröjd, utau att derigenom öfverdrifna utgifter komme att staten tillskyndas. Komiterade hafva således, på sätt sjelfva förslaget närmare utvisar, föreslagit:

att den, som, vid afsked med pension från befattning å Landtförsvarets stat, redan innehar eller sedermera kommer i åtnjutande af lön, arfvode eller pension af andra allmänna medel å rikets stat, skall, under vissa i förslaget närmare angifna förhållanden, i militärpensionen vidkännas minskning med viss andel af det belopp, hvarmed förenämnda lön, arfvode eller pension öfverstiger af Komiterade i sådant afseende föreslagna pensionsgrunder.

I likhet med hvad redan nu finnes stadgadt rörande pensions tilldelande åt tjänsteman, hvilken på samma gång innehar mer än en tjänst, som medför rätt till pension, hafva Komiterade föreslagit, att sådan tjänsteman må uppbära pension endast för en tjänst.

Likaledes hafva Komiterade i hufvudsaklig öfverensstämmelse med nuvarande stadganden föreslagit, att den, som med pension afgått från beställning å Landtförsvars-departementets stat, men åter inträder i sådan beställning å nämnda stat, som berättigar till pension, icke må, så länge han i sistberörda beställning qvarstår, pensionen uppbära.

Nu gällande reglemente för Arméens pensionskassa innehåller föreskrift om förlust af pension för den tjänsteman, som, efter laga ransakning och dom, undergått något nesligt straff eller till ärerörigt brott blifvit förvunnen; och har denna föreskrift synts Komiterade böra bibehållas, dock med en något förändrad och efter nuvarande strafflag för krigsmakten lämpad lydelse. Komiterade hafva alltså i detta hänseende funnit sig böra föreslå, att den, hvilken efter laga ransakning och dom, blifvit förvunnen till sådant brott, som medför förlust af medborgerligt förtroende, skall, från och med den dag, domen vunnit laga kraft, vara förlustig all rätt till pensions åtnjutande.

Derjemte hafva Komiterade, beträffande den, som utan att förlora medborgerligt förtroende blifver dömd innehafvande embete eller tjänst förlustig, ansett sig böra föreslå, att på Eders Kongl. Maj:ts pröfning må i hvarje fall bero, huruvida sådan embets- eller tjänsteman derigenom äfven bör hafva förverkat sin pensionsrätt.

Ålldenstund, vid inträffande krig, alla för fäderneslandets försvar användbara krafter måste vara för sådant ändamål tillgängliga, och härvid, enligt Komiterades åsigt, böra såsom lämplig reserv äfven vara att påräkna alla, som i en eller annan egenskap under sin kraftfullaste

ålder egnat sig åt militär verksamhet, har, i öfverensstämmelse härmed, den nuvarande bestämmelsen om en med fyllnadspension afskedad militär tjänstemans skyldighet, att under krigstid vara underkastad vissa års tjänstgöring hemma i landet, blifvit förändrad derhän, att pensionerad sådan tjänsteman skall vid krigstillfälle fullgöra den tjänst inom landet, hvartill han kan finnas lämplig, dock ej i lägre grad, än han vid afskedstagandet innehaft.

I likhet med hvad i afseende å nuvarande fyllnadspensioner finnes föreskrifvet har bland de föreslagna grunderna intagits bestämmelse derom, att de nya pensionerna icke må tilldelas andra, än dem, som afgå från innehafvande tjänst, efter den tidpunkt, då de nya grunderna blifva gällande.

Beträffande åter de löntagare, som före nyssnämnda tidpunkt blifvit till sina befattningar utnämnde, så, enär de icke torde kunna mot sin vilja åläggas att underkasta sig de nya pensionsvilkoren, hafva Komiterade föreslagit, att ifrågavarande löntagare må ega förklara, huruvida de vid afskedstagandet vilja komma i åtnjutande af ny pension eller vid redan förvärfvad pensionsrätt och dermed förenade vilkor kvarstå.

Enär Arméens löntagare, för så vidt de ega pensionsrätt, torde, på sätt hittills egt rum, äfven frångent böra genom årsafgifter bidraga till pensioneringens upprätthållande, hafva Komiterade, i öfverensstämmelse med hvad den i Landtförsvars-departementet uppgjorda promemoria öfver hufvudgrunderna för pensioneringen härom innehåller, föreslagit en sådan afgift att, i den mån de nya grunderna blifva för Arméens löntagare gällande, utgå med 3 procent å de i staterna för de särskilda befattningarna anvisade fasta löner; och lära ifrågavarande afgifter äfven vid inträffande vakanser, böra af lönerna utgå.

Då emellertid de å Artilleriets tygstat anställde handtverkare, ehuru försedda med löner, likväl, såsom antagne endast genom kontrakt, äro underkastade uppsägning, hafva Komiterade vid sådant förhållande ansett desse handtverkare icke skäligen böra tillförbindas att några afgifter för sin pensionsrätt erlægga, hvadan Komiterade i § 19 af förslaget till grunder infört en undantagsbestämmelse i nyssberörda syfte.

Likaledes har i nämnda § intagits stadgande derom, att de löntagare, som ej på de nya grunderna ingå, skola, för bibehållande af rätt till pension enligt hittills gällande grunder, erlægga de afgifter, som af dem förut betalats till Arméens pensionskassa.

När de nya pensionsgrunderna blifva för alla pensionsberättigade löntagare vid Arméen gällande, kommer summan af löntagarnes afgifter till pensioneringen, enligt ofvannämnda grund, att uppgå till omkring 123,000 Kronor årligen.

Enligt hvad Komiterade fått sig meddeladt, har General-fälttygmästaren och Chefen för Artilleriet under den 4 sistlidne December till Eders Kongl. Maj:t ingått med förslag derom, att nuvarande Fyrverkarecorpsen måtte indragas och att i dess ställe finge inrättas en ammunitionsfabrik med särskild lönestat, å förslag hvartill uppförts en Förvaltare och åtskillige handverkare; och torde Eders Kongl. Maj:t täckas, i sammanhang med pröfningen af berörda förslag och derest detsamma vinna nådigt bifall, taga under nådigt öfvervägande, huruvida ofvannämnda personal bör tillerkännas pensionsrätt å Arméens pensionsstat.

För utronande af de kostnader, hvilka de föreslagna nya pensioneringsgrundernas tillämpning skulle komma att för statsverket medföra ej allenast under den närmaste tiden utan äfven i en mera aflägsen framtid, har det varit nödigt att, med ledning af vunnen erfarenhet rörande de allmänna dödlighetsförhållandena, uppgöra vidlyftiga beräkningar, hvilkas utförande varit, med Eders Kongl. Maj:ts nådiga tillstånd, anförtrodt åt särskildt anlita sakkunnig person, Professoren vid Vetenskaps-Akademien J. A. H. Gylden, hvilken härvid, hvad personalen beträffar, utgått från tillståndet den 31 December 1874, såsom den senaste tidpunkt, från hvilken säkra och fullständiga uppgifter kunnat erhållas. Vidare är vid beräkningarnas uppgörande antaget:

för officerare och vederlikar, att pension kommer att utbetalas från och med den 1 Januari kalenderåret efter det, hvarunder den i pensionsbestämmelserna föreskrifna åldern blifvit uppnådd; och

för underofficerare och öfrige ej i Arméens rangrulla upptagne pensionsberättigade tjänstemän, att pensioneringen börjas den 1 Januari samma år, hvarunder pensionsåldern blifvit uppnådd.

Om hvar och en erhåller afsked, så snart han uppnått den till pensions erhållande berättigande åldern, begås genom ofvanstående antaganden fel, som dock gå i motsatt riktning för hvardera kategorien och sålunda väsendtligen uppväga hvarandra. — Om deremot, såsom antagligt är, ett ej ringa antal embets- och tjänstemän kvarstannar i tjänst ett eller flera år efter det att pensionsåldern är uppnådd, så verkar detta till minskning af de utgående pensionssummorna, hvilka sålunda af denna anledning torde blifvit något för högt beräknade, ehuru det ej är möjligt att bestämma i hvad mån sådant egt rum.

Någon befordran har ej blifvit beräknad, utom den att alla subaltern-officerare blifvit antagne vid 50 års ålder hafva uppnått kaptensgraden, hvaremot alla öfriges pensioner blifvit beräknade efter den grad, de innehade vid 1874 års slut. Det har nämligen varit omöjligt att uppställa de data, som fordrats, för att i kalkylerna intaga äfven det inflytande, som enskilda individens befordran skulle medfört, — ett inflytande, som i alla fall torde vara mindre väsendtligt, då beräkningarne utvisa, att en Kapten, som erhåller afsked med pension vid 50 års ålder, skulle komma att under sin återstående lifstid i pension uppbära sammanlagdt ungefär samma summa, som om han befordrats till Major eller Öfverste och såsom sådan afgått med pension vid 55 eller 60 lefnadsår.

Den afgang, som genom dödsfall inträffar, har blifvit beräknad så väl för 1876, som för följande år, och har den härför erforderliga sannoliketskalkylen blifvit utförd på grund af den inom Allmänna Enke- och Pupillkassan vunna dödlighetserfarenhet. Det synes ock antagligt, att under fredstid dödligheten bland personer, som tillhöra militärståndet, eller som derifrån äro med pension afskedade, ej bör väsentligen skilja sig från den, som nämnda kassas erfarenhet gifver vid handen för personer, hvilka befinna sig i hufvudsakligen samma samhällsställning.

Den afgang, som eger rum genom embets- och tjänstemäns afskedstagande före uppnådd pensionsålder, har ej blifvit eller kunnat blifva iakttagen. Inflytandet af detta fel, som eljest verkar till en för hög slutsiffra i beräkningarne öfver pensionsbeloppen, kan dock ej vara stort under de närmaste 10 à 15 åren, då af militäre embets- och tjänstemän, som redan tjeuat 15 à 20 år, endast få taga afsked utan pension.

Enligt ifrågavarande beräkningar skulle, på sätt redan af Komite- rades Ordförande blifvit hos Chefen för Landtförsvars-departementet anmaldt, statsverkets utgift för den nya pensioneringen under år 1877 komma att uppgå till 634,370 kronor. Under de följande åren åter skulle pensionsutgiften, enligt hvad af bilagda tabell, Litt. A. inhemtas, småningom komma att ökas så, att densamma under år 1891, så framt nuvarande befälsstyrka hufvudsakligen bibehålles, uppgår till 1,837,271 kronor.

Jemte dessa af den nya pensioneringen föranledda utgifter, erforderas dessutom särskilda medel ej allenast för utbetalning af fyllnads- pensioner enligt nu gällande grunder utan äfven för fullgörande af

Arméens Pensionskassas samtliga förbindelser. Utgifterna härför, hvilka, enligt 1874 års bokslut, uppgått för nämnda år till 772,049 kronor 84 öre, komma likväl att, efter de nya pensionsgrundernas antagande, småningom minskas och slutligen helt och hållet upphöra. Äfven i detta hänseende har Professoren Gylden uppgjort sannolikhetsberäkningar, på sätt bilagda tabell, Litt. B., närmare utvisar, och komma, efter sistberörda utgifters upphörande, pensionsutgifterna att inskränkas till hvad för den nya pensioneringens upprätthållande blifver erforderligt.

Då emellertid Arméens Pensionskassas nuvarande tillgångar naturligen bära såsom bidrag till utgifterna för Arméens pensionering fortfarande tagas i anspråk, har hos Komiterade fråga uppstått om lämpligaste sättet för tillgångarnes användning för ifrågavarande ändamål. Enligt Komiterades uppfattning synes den enklaste utvägen i detta hänseende vara, att Pensionskassans tillgångar åtminstone till hufvudsaklig del till staten öfverlemmas, mot det att staten åtager sig att derefter allt framgent så väl bestrida pensionsutgifterna till nuvarande och blifvande pensionärer enligt de för en hvar gällande grunder, som ock ansvara för alla Pensionskassan i öfrigt åliggande förbindelser.

I nära samband med frågan om framtida användandet af Arméens Pensionskassas tillgångar står den om upprätthållande af Arméens enke- och pupillkassa, hvilken, bildad uteslutande genom afgifter från Arméens befäl och vederlikar samt afsedd att lemna understöd åt enkor och barn efter afidne embets- och tjenstemän af Arméen, hittills endast ofullständigt kunnat uppfylla det med densamma afsedda ändamål. Ifrågavarande kassa, hvilken, såsom ställd under Direktionens för Arméens Pensionskassa vård, hittills icke drabbats af någon särskild förvaltningskostnad, är högeligen i behof af något understöd, för att kunna för framtiden ej allenast fullgöra sina förbindelser mot kassans delegare, utan äfven bära de för kassans förvaltning uppkommande kostnader; och våga Komiterade föreställa sig, att det lämpligaste sättet för ett sådant understöds beredande åt enke- och pupillkassan skulle vara, att, vid öfverlemmandet till staten af pensionskassans tillgångar, någon viss del af dessa finge undantagas, för att till enke- och pupillkassans förstärkande användas.

Komiterade få alltså, på grund af det nu anförda, för sin del i underdånighet tillstyrka, att, utaf Arméens Pensionskassas tillgångar, hvilka, enligt det för år 1874 verkställda bokslut, vid nämnda års slut

utgjorde, inberäknadt kassans fastighet, tillhopa 3,747,794 kronor 38 öre, ett belopp af 3,000,000 kronor må, emot ofvanberörda åtagande från statens sida, till staten öfverlemnas, samt att hvad derefter kan komma att återstå må till enke- och pupillkassans förökande användas.

Uti den från Landtförsvars-departementet meddelade, här ofvan åberopade promemoria finnes bestämmelse intagen om skyldighet för löntagare att efter uppnådd viss lefnadsålder från tjensten afgå.

Då en bestämmelse i sådant syfte otvifvelaktigt är af väsendtlig vikt för upprätthållandet af Arméens tjenstbarhet, och då Arméens löntagare, så framt de nu af Komiterade föreslagna pensioneringsgrunder vinna fastställelse, derigenom vid afgang från tjenst komma att beredas en ej obetydlig förbättring i de förmåner, som för närvarande vid dylikt fall äro för dem att påräkna, hafva Komiterade, under förutsättning af de sålunda ifrågakämda förbättrade pensionsförmånernas beviljande, ansett staten kunna billigtvis uppställa den fordran mot löntagarne, att de vid uppnådd viss ålder skola ega skyldighet att från tjensten afgå, derest icke Kongl. Maj:t i särskilda fall finner deras kvarstående i tjenst utöfver den stadgade tiden vara för riket af väsendtlig nytta. Den åldersgräns, hvarvid skyldigheten till afgang borde inträda, är i förenämnda promemoria antagen till tre år efter uppnåendet af den för rätt till pension i innehafvande grad stadgade lefnadsålder, derest löntagaren då innehar för graden föreskrifna tjensteår; och då en sådan åldersgräns synes Komiterade i allmänhet lämplig, få Komiterade, på grund af hvad nu i denna fråga anförts och under den dervid gjorda förutsättning, underdånigst hemställa, det Eders Kongl. Maj:t, i sammanhang med fastställelsen af de föreslagna pensioneringsgrunderna, täcktes meddela särskild nådig föreskrift, att den löntagare, som med tre år öfverskridit den för rätt till pension i hvar grad stadgade lefnadsålder, skall, om han jemväl innehar de tjensteår, som för erhållande af pension i graden erfordras, vara skyldig att afgå, så framt ej Kongl. Maj:t pröfvar hans kvarstående i tjenst vara för riket nyttigt; — dock anse Komiterade härvid böra göres det tillägg, att värfvade garnisonsregementens och corpsers underofficerare, hvilka föreslagits till pensionsrätt vid 45 lefnads- och 25 tjensteår, icke må ega skyldighet att från tjenst afgå vid tidigare ålder än öfrige underofficerare, eller vid uppnådda 53 år.

Utom redan förut åberopade bilagor hafva Komiterade uppgjort och få härhos i underdånighet öfverlemnna promemoria, Litt. C., utvisande pensionernas belopp i de olika graderna enligt 1875 års lönereglering.

Komiteråde framhärda med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter

J. H. ROSENSVÄRD.

BR. ABR. LEIJONHUFVUD.

N. A. VARENIUS.

P. S. W. BJÖRKMAN.

G. O. F. LAGERBERG.

Axel von Heijne.

Stockholm den 27 Januari 1876.

Förslag

till

grunder för pensionering af Arméens befäl med vederlikar.

§ 1.

Pension tillkommer de till Arméen hörande embets- och tjänstemän af militär-, läkare- och civil-staterna äfvensom betjente, enligt nedanstående grunder, samt utgår antingen såsom full pension eller såsom lägre pension.

§ 2.

Full pension utgår med hela fasta lönebeloppet, der detta ej öfverstiger 1,000 kronor, men för högre lön med 80 procent deraf, dock att pension å lön utöfver 1,000 kronor icke i något fall må understiga detta belopp.

Ann. I. För det till beklädnad eller ersättning derför berättigade underbefäl med vederlikar inberäknas, vid bestämmande af deras pension, värdet af denna beklädnad i lönen med vissa procent af fasta lönebeloppet, nemligen: 20 procent för Fanjunkare och de, som med dem åtnjuta lika lön; 40 procent för Sergeanter af 1:sta klassen och alla, som i lön ega uppbära lika belopp med desse; samt 50 procent för Sergeanter af 2:dra klassen och alla, som med dem åtnjuta lika lön; skolande, derest pensionens summa icke slutas å jemt tiotal, densamma höjas till närmaste tiotal.

Ann. II. Fältmusikanter vid indelta Arméen, hvilka åtnjuta lön af de till musikens underhåll anvisade medel, berättigas till enahanda pension som Sergeanter af 2:dra klassen.

§ 3.

För full pensions erhållande skola följande lefnadsår vara uppnådde, nämligen:

a) af Generaler utaf alla grader; Generalintendenten, så vida han ej är delegare i civilstatens pensionsinrättning; Militärbefälhafvaren å Gotland; Regementsläkare, Garnisonsläkaren å Carlsborg och Läkaren vid Krigsskolan; samt Krigsarkivarien 65 år;

b) af Regementschefer; Sekundchefer vid Lifgardes-regementena samt Lif-regementets Dragon- och Husar-corpser; Öfverstarne vid Generalstaben och Fortifikationen; Sekundchefen för Lif-regementets Grenadier-corps samt Cheferne för Jemtlands Hästjägare-corps, Smålands Grenadier-bataljon samt Norrbottens, Westerbottens, Jemtlands och Wermlands Fältjägare-corpser; Intendenten i Arméförvaltningen; Regementsintendenter; Regementsauditörer; Sekreteraren vid Fortifikationen; Professorn vid Generalstaben; Regementshästläkare; Förrådsförvaltare och Kassörer vid Fortifikationen; Sjukhuskommissarien och Sjukhuskrifvaren vid allmänna Garnisonssjukhuset i Stockholm; Redogöraren och Väbeln vid Krigshögskolan; Redogöraren och Materialförvaltaren vid Krigsskolan; Tygskrifvare, Verkmästare, Besigtning-rustmästare, Handverkmästare, Rustkammarsmeder, Stockmakare och Tumbindare å Artilleriets tygstat; Redogöraren, Materialförvaltaren, Faktoriskrifvaren, Materialbokhallaren, Verkmästaren och Besigtning-rustmästarna vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori; Gevärshandverkare vid Regimenten och Corpser samt vid Gotlands Nationalbeväring; Sekreteraren och Auditören, Fältkamereraren, Tygförvaltaren, Magasinsförvaltaren och Sjukhusinspektoren, Kontorsskrifvaren äfvensom Kanslisten vid Gotlands Nationalbeväring; samt Vaktmästarna i militära embetsverk och staber, derest de icke äro delegare i civilstatens pensionsinrättning 60 år;

c) af öfrige i mom. *b* ej upptagne Regementsofficerare; Regementsstallmästare; Bataljons-läkare; samt Bataljons- och Squadrons-hästläkare 55 år;

d) af Officerare utaf Kompaniofficers grad äfvensom Underofficerare vid indelta Arméen och Wermlands Fältjägare-corps samt beväringstrupperna 50 år;

e) af Underofficerare vid värfvade garnisonsregimenten och corpser 45 år;

§ 4.

För full pensions åtnjutande skall tjensteåldern i allmänhet utgöra minst 30 år, men för de i § 3 mom. *c* nämnde Underofficerare minst 25 år.

§ 5.

Lägre pension utgår med $66\frac{2}{3}$ procent af det belopp, som utgör full pension för den afskedades tjänstegrad; börande, derest den lägre pensionens summa icke slutas å jemt tiotal, densamma höjas till närmaste tiotal.

§ 6.

Rätt att afgå med lägre pension tillkommer dels Officerare af Kompaniofficers grad vid Generalstaben samt indelta och värfvade Arméen äfvensom Underofficerare vid indelta Arméen och Wermlands Fältjägare-corps efter tillryggalagda 45 lefnads- och 25 tjänsteår, dels ock Underofficerare vid värfvade garnisonsregementen och corpser efter uppnådda 45 lefnads- och 20 tjänsteår.

§ 7.

För pensions åtnjutande i viss grad erfordras, att minst två år hafva innehaft den lön, hvarefter pensionsbeloppet beräknas.

§ 8.

Den, som från tjänst afgår, innan han uppnått de lefnads- och tjänsteår, som för pensions erhållande i hans innehafvande grad äro föreskrifna, skall vara berättigad till sådan förmån i den närmast derunder varande tjänstegrad, der villkoren för pensions erhållande äro af honom uppfyllda.

§ 9.

Endast afgang från ordinarie tjänst å landtförsvarets stat berättigar till pension enligt dessa grunder.

§ 10.

Vid beräkning af tjänsteår gäller all den tid, som efter adertonde åldersåret tillbragts i statens tjänst, vare sig militär eller civil; dock att den, som, efter afgang från lön, vid vederbörande Regemente eller Corps kvarstår, icke, så länge sådant förhållande fortfar, eger att beräkna tjänsteår för vinmande af pensionsrätt.

§ 11.

Den, som under utöfningen af sin tjänst, vare sig i krig eller fred, blifver så obotligen skadad, till lem stympad eller vanför, att han var-

der oförmögen sin tjänst vidare förrätta, äfvensom den, hvilken i minst två år lidit af lyte eller sjukdom, som gör honom till utöfvande af sin tjänst oförmögen, och af läkare eller, vid skiljaktiga meningar dem emellan, af Sundhetskollegium anses obotlig, eger, när han af sådan anledning erhåller afsked, tillgodonjuta pension till det belopp, Kongl. Maj:t i hvarje fall, med afseende å skadans eller sjukdomens beskaffenhet och den afskedades tjänsteålder, kan finna lämpligt bestämma, dock icke utöfver det belopp, hvartill full pension för hans innehafvande grad enligt dessa grunder blifvit fastställd.

§ 12.

Den, som vid afskedstagande med pension från tjänst å landtförsvarets stat, redan innehafver eller sedermera kommer i åtnjutande af lön, arfvode eller pension af andra allmänna medel å rikets stat, skall, så länge sådant förhållande fortfar, i militärpensionen vidkännas en minskning, som för dem, hvilka i militärpension åtnjuta 1,000 kronor eller derunder, äfvensom för dem, hvilka erhållit afsked med pension för i tjänst ådragen skada eller sjukdom, ej vidtager förr, än nya lönen, arfvodet eller pensionen öfverstiger hela militärpensionens belopp, men för alla öfriga, då nya lönen, arfvodet eller pensionen öfverstiger hälften af militärpensionen; börande ifrågavarande minskning utgöra 50 kronor för hvarje fullt hundratal kronor, hvarmed den nya lönen, arfvodet eller pensionen öfverstiger nyssnämnda pensionsgränser.

§ 13.

Den, som på samma gång innehafver mer än en tjänst, medförande rätt till pension enligt här upptagna grunder, erhåller likväl pension blott för en tjänst.

§ 14.

Den, som med pension afgått från tjänst å landtförsvarets stat, men åter inträder i sådan tjänst å nämnda stat, som berättigar till pension, må icke, så länge han i sistberörda tjänst kvarstår, pensionen uppbära.

§ 15.

Den, som, efter laga ransaktning och dom, blifvit förvunnen till sådant brott, som medför förlust af medborgerligt förtroende, skall från den dag, domen vunnit laga kraft, vara förlustig all rätt till pensions

åtnjutande. Huruvida åter den, som, utan att förlora medborgerligt förtroende, blifvit dömd innehafvande embete eller tjenst å landtförsvarets stat förlustig, skall derigenom äfven hafva förverkat rätt till pension, kommer i hvarje fall att på Kongl. Maj:ts pröfning bero.

§ 16.

Enligt dessa grunder pensionerad tjensteman skall vara skyldig att vid krigstillfälle fullgöra den tjenst inom landet, hvartill han kan finnas lämplig, dock ej i lägre grad än han vid afskedstagandet innehaft.

§ 17.

De nya pensionerna må icke tilldelas andra än dem, som afgå från innehafvande tjenst efter den tidpunkt, då dessa grunder blifva gällande.

§ 18.

De löntagare, som blifvit till sina befattningar utnämnde förr, än de nya pensionsgrunderna komma att tillämpas, må ega att förklara, huruvida de vid afskedstagandet vilja komma i åtnjutande af ny pension mot fullgörande af de i sådant fall stadgade skyldigheter, eller vid redan förvärfvad pensionsrätt och dermed förenade villkor kvarstå.

De åter, hvilka efter berörda tidpunkt utnämnas till tjenst på landtförsvarets stat, hvarmed rätt till pension är förenad, skola vara förpligtade att de ny pensionsgrunderna antaga.

§ 19.

I den mån dessa pensionsgrunder blifva för Arméens löntagare gällande, skola desse, vare sig att de på ny lönestat inträdt eller på gammal stat kvarstå, erlægga, såsom bidrag till pensioneringen, tre procent årligen å de för deras beställningar i nya lönestaten uppförda fasta löner, hvilka afgifter äfven vid inträffande vakanser skola af lönerna utgå; dock eger undantag härvid rum för de vid Artilleriets tygstat med lön anställde handtverkare, hvilka, såsom endast genom kontrakt antagne och derföre uppsägning underkastade, äro från utgörande af bidrag till pensioneringen befriade. De löntagare åter, som förklarat sig icke vilja på dessa grunder ingå, skola, för att behålla sin rätt till pension enligt hittills gällande grunder, erlægga de afgifter, som de förut till Arméens Pensionskassa betalt.

*Utdrag af protokollet, hållet hos Arméens Pensionskomité
vid sammanträde i Stockholm den 27 Januari 1876.*

S. D. Föredrogs och justerades § 19 i Komiterades förslag till grunder för pensioneringen af Arméens befäl med vederlikar, hvilken § erhöll den lydelse, förslaget utvisar; men som Ordföranden, Herr General-Majoren m. m. J. H. Rosensvärd förmälde sig i förevarande ämne vara af en dermed olika åsigt, afgaf han följande yttrande: »Arméens pensionsväsende kan ordnas på tvänne hufvudsakligen olika sätt, antingen på den redan beträdda vägen, att staten lemnar det understöd till Arméens Pensionskassa, som fordras för pensionernas fyllande till de godkända beloppen, då Pensionskassans reglemente bör undergå de förändringar, som af de nya pensionsförhållandena betingas, eller ock, på sätt af komiterade blifvit föreslaget, att staten öfvertager Arméens pensionering och till följd deraf Arméens Pensionskassas tillgångar. I förra fallet, då Pensionskassan fortfarande står under delegarnes styrelse, är det billigt att Arméens befäl, mot fördelen af högre pensioner, mera än hittills bidrager till kassan. I det senare fallet åter, då Arméens styrelse af och delaktighet i Pensionskassan komme att upphöra, synes billigheten fordra, att staten ensam besörjer pensioneringen och något annat har hittills icke blifvit af Representationen ifrågasatt. Ett bidrag från löntagarne till pensioneringen vore under dessa omständigheter icke längre ett sammanskott af delegare till deras pensionsfond, utan helt enkelt en af staten verkställd lönenedsättning». Som ofvan.

In fidem
Axel von Heijne.

Bil.**Sannolika belopp, hvilka under nedanstående**

	1877	1878	1879	1880	1881	1882
Officerare m. m. (med undantag af Gotlands Nationalbeväring)	398,742	468,228	517,821	589,643	637,126	747,506
Officerare m. m. af Gotlands Nationalbeväring	10,945	15,317	16,409	17,929	23,967	23,317
Underbefäl m. m.	224,683	258,667	273,190	288,847	307,691	328,988
Summa Summarum	634,370	742,212	807,420	896,419	968,784	1,099,811

Bil.**De sannolika belopp, hvartill Arméens nuvarande pensionering**

	1877	1878	1879	1880	1881	1882
Från Arméens pensionskassa utgående pensioner	429,714	400,571	372,646	345,594	319,742	285,373
Utgående fyllnadspensioner	265,065	251,279	237,593	220,865	209,461	196,027
Summa Summarum	694,779	651,850	610,239	566,459	529,203	481,400

A.

år erfordras för militärens pensionering:

1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891
805,447	865,771	924,636	997,467	1,069,343	1,097,437	1,194,267	1,265,903	1,324,483
26,115	26,659	34,381	34,501	34,684	39,996	43,886	48,885	55,037
342,532	363,067	381,753	396,953	413,631	424,365	441,735	447,226	457,751
1,174,094	1,255,497	1,340,770	1,428,921	1,517,658	1,561,798	1,679,888	1,762,014	1,837,271

B.

kommer att nedgå under följande år:

1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891
271,763	249,583	228,331	208,589	189,700	171,448	154,929	139,539	125,194
182,799	169,393	156,644	144,091	132,043	119,970	109,324	98,952	89,086
454,562	418,976	384,975	352,680	321,743	291,418	264,253	238,491	214,280

Bil. Litt. C,

**utvisande till hvilka belopp full pension, enligt Komiterades förslag,
skulle komma att utgå för de olika lönegraderna
enligt 1875 års lönereglering.**

1:o) för Generalerne	80 % å 8,000	kr. 6,400: —
2:o) för Generalintendenten		
3:o) för Militärbefälhafva- ren å Gotland	80 » » 7,500	» 6,000: —
4:o) för Regementschefer; Sekundcheferne för Lifgardes- regementenasamt Lifregemen- tets Dragon- och Husarcorpser; Öfverstarne vid Generalsta- ben och Fortifikationen	80 » » 6,000	» 4,800: —
5:o) för Sekundchefen för Lif-regementets Grenadier- corps; Cheferne för Jemt- lands Hästjägare-corps, Små- lands Grenadier-bataljon, Norr- bottens, Westerbottens, Jemt- lands och Wermlands Fält- jägarecorpser; Professoren vid Generalstaben.....	80 » » 5,000	» 4,000: —
6:o) för öfrige Öfverstelöjt- nanter och 1:ste Majorer vid Regementen och Corpser; In- tendenten i Armé-förvaltnin- gen; Krigsarkivariern	80 » » 4,000	» 3,200: —
7:o) för öfrige Majorer vid Regementen och Corpser	80 » » 3,500	» 2,800: —

8:o) för Majorer och Bataljonschefer vid beväringstrupperna; Sekreteraren vid Fortifikationen; Verkmästaren å Svea Artilleri-regementes tygstat	80 % å 3,000	kr. 2,400: —
9:o) för Kompani- och Sqvadronschefer vid Regimenten och Corpser; Kaptener af 1:sta klassen vid Artilleriet och Fortifikationen; Kaptener vid Generalstaben; Regementsläkare, utom vid Gotlands Nationalbeväring; Garnisonsläkaren å Carlsborg (under förutsättning, att honom blifver beviljad regementsläkare-aflöning); Regementsintendenter	80 » » 2,800	» 2,240: —
10:o) för Sjukhuskommisarien å allmänna garnisons-sjukhuset i Stockholm	80 » » 2,200	» 1,760: —
11:o) för Kaptener och Kompanichefer vid beväringstrupperna; Läkaren och Redogöraren vid krigsskolan; Verkmästaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori	80 » » 2,000	» 1,600: —
12:o) för Kaptener och Ryttmästare af 2:dra klassen; Regements-qvartermästare; Regementsläkaren vid Gotlands Nationalbeväring och 1:ste Bataljonsläkare; Regementshästläkare; Förrådsförvaltare å Artilleriets tygstat	80 » » 1,800	» 1,440: —
13:o) för Kassörer och Förrådsförvaltare vid Fortifikationen; Besigtningrustmästare vid Artilleriets tygstat; Redogörare och Materialförvaltare		

vid Carl Gustafs stads ge- värsfaktori	80 % å 1,500	kr. 1,200: —
14:o) för Löjtnanter vid Ge- neralstaben och Artilleriet samt af 1:sta klassen vid öf- riga Regimenten och Corpser; 1:ste Regements-adjutanter; Regements-stallmästare vid värfvade Arméen; Fältkame- reraren och Tygförvaltaren vid Gotlands National-beväring; Materialförvaltaren vid krigs- skolan; Besigtningrustmästa- re vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori	lön 1,200	» 1,000: —
15:o) för Våbeln vid krigs- högskolan	» 1,100	» 1,000: —
16:o) för Tygskrifvare vid Artilleriets tygstat; Sjukhus- skrifvaren vid allmänna gar- nisonssjukhuset i Stockolm ...	» 1,000	» 1,000: —
17:o) för Löjtnanter af 2:dra klassen vid Regimenten och Corpser; 2:dre Regements- adjutanter; Löjtnanter vid be- väringstrupperna; 2:dre Batal- jonsläkare; Bataljonshäsläka- re; Auditörer vid Regimenten och Corpser; Redogöraren vid krigshögskolan	» 900	» 900: —
18:o) för Fanjunkare vid indelte och värfvade Rege- menten och Corpser; Styck- junkare; Bataljonsadjutanter vid Fotgardes-regementena; Regementstrumpetare; Tyg- underofficer vid Artilleriets tygstat	kontanta lön 720 20 % derå för beklädningen 144	
	864 jemnat till kr.	870: —

19:o) för Fanjunkare vid Hallands infanteri-bataljon och Wester-Norrlands beväring-bataljon	lön 720	kr. 720: —
20:o) för Handtverksmästare vid Artilleriets tygstat; Sadelmakare vid Lifgardet till häst; Tygofficeraren vid Gotlands Nationalbeväring	» 700	» 700: —
21:o) för Underlöjtnanter; Regements-stallmästare vid indelta Arméen; Sqvadrons-hästläkare vid värfvade Arméen; Rustkammarsmeder och Stockmakare vid Artilleriets tygstat; Stockmakare samt Gevärs- och Pistolsmeder vid värfvade Garnisonsregementen och Gotlands Nationalbeväring Artilleri-stamtrupp; Vaktmästaren vid Fortifikationen; Kontorsskrifvaren vid Gotlands National-beväring; Faktoriskrifvaren och Materialbokhållaren vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori	» 600	» 600: —
22:o) för Sekreteraren och Auditören samt Magasinsförvaltaren och Sjukhusinspektoren vid Gotlands Nationalbeväring	» 540	» 540: —
23:o) för Sqvadronshästläkare vid indelta Arméen	» 500	» 500: —
24:o) för Sergeanter af 1:sta klassen vid Regimenten och Corpser; Sergeanter vid Gotlands Nationalbeväring Artilleri-stamtrupp; Bataljonsadjutanter vid indelta Arméen och Wermlands Fältjägare-		

corps; Regementsväblar; Regements-trumslagare; 1:ste Hornblåsare vid indelta jägarecorpserna; Stabstrumpetare, Batteritrumpetare, Sqvadronstrumpetare och Hautboister vid värfvade Arméen	kontanta lönen 360 40 % derå för beklädnaden 144		
		504 jemnadt till kr.	510: —
25:o) för Gevärshandtverkare vid indelta Arméen (vid indelta infanteriet lön 200 kr. och två nummerlöner, motsvarande minst 200 kr.)	lön 400	»	400: —
26:o) för Sergeanter vid Hallands Infanteri-bataljon och Sergeanter af 1:sta klassen vid Wester-Norrlands beväring-bataljon	» 360	»	360: —
27:o) för Sergeanter af 2:dra klassen vid Regementen och Corpser; Sqvadronstrumpetare vid indelta Arméen	kontanta lönen 240 50 % derå för beklädnaden 120 360	»	360: —
28:o) för Fältmusikanter vid indelta Arméen	lön (af musikkassorna)	»	360: —
29:o) för Sergeanter af 2:dra klassen vid Wester-Norrlands Beväring-bataljon; Kanslisten vid Gotlands Nationalbeväring	lön 300	»	300: —
30:o) för Gevärshandtverkare vid Wermlands Fältjägar-corpser; Tunnbindare å Artilleriets tygstat	» 200	»	200: —
31:o) för Vaktmästaren vid Gotlands Nationalbeväring ...	» 135	»	135: —
32:o) för öfrige, förut ej nämnde Vaktmästare.			